

Gde ide novac od „eko dinara“?

Šta se dešava sa lokalnom eko taksom u Gradu Nišu? Prikupljali smo dokumentaciju, posmatrali, upoređivali, istraživali, razgovarali, diskutovali, pitali i deo te priče prenosimo sa iskrenom nadom da ćete bolje razumeti kako se troše „zelene“ pare...

MILISAV PAJEVIĆ

Magazin EKolist nastavlja da piše o tokovima „ekološkog“ ili „zelenog“ novca na lokalnom nivou u Republici Srbiji. U prethodne dve godine smo pisali kao se troši eko dinar u Subotici, Apatinu, Odžacima, Požarevcu, Pančevu, Leskovcu, Sremskoj Mitrovici.

Ove godine se pitamo „Šta se dešava sa lokalnom eko taksom?“ u gradu Nišu. Prikupljali smo dokumentaciju, posmatrali, upoređivali, istraživali, razgovarali, diskutovali, pitali i deo te priče prenosimo sa iskrenom nadom da ćete bolje razumeti kako se troše „zelene“ pare.

Sa **Dejan Maksimovićem, ekspertom Ekološkog centra „Stanište“**

koji je studiozno i veoma detaljno uradio analizu Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine grada Niša, razgovarali smo

i pokušali da nađemo odgovore na mnoga pitanja koja se tiču prikupljanja, raspodele i potrošnje „ekološkog“ dinara u gradu na Nišavi.

Recite nam koji su izvori finansiranja i iznos prihoda Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine grada Niša u periodu 2010-2017. godine?

- U periodu 2010-2017. godine, tekući prihodi grada Niša od svih „ekoloških“ naknada u dobroj meri su stabilni, bez značajnih kolebanja. U prvom delu perioda, prihodi su zbirno iznosili između 65,5 i 68 miliona dinara godišnje, da bi u 2013. godini, nakon što je zakonskim izmenama ukinuta naknada za motorna vozila, iznos opao na oko 56,8 miliona dinara. Od 2014. godine prihodi su nominalno u porastu, i to najviše zbog rasta prihoda od posebne naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine, koju je propisala lokalna samouprava. Ova naknada je u gradu Nišu najznačajniji izvor prihoda budžetskog fonda za zaštitu životne sredine. Na početku perioda činila je od 72 do 77

posto ukupnih prihoda fonda, da bi u poslednje tri godine činila i preko 98 odst.

Po iznosu prihodovanih sredstava gde je mesto Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine grada Niša u poređenju sa ostalima u Srbiji?

- Po ukupnom iznosu tekućih prihoda, Budžetski fond za zaštitu životne sredine grada Niša bio je jedan od najvećih u Srbiji. U periodu 2014.-2017. godine bio je između 10. i 12. mesta od 145 opština i gradova. Sudeći po tome koja naknada donosi najviše prihoda, i po tome da je Niš treći grad po broju stanovnika u Srbiji, moglo bi se zaključiti da u Nišu nema velikih industrijskih zagađivača, koji bi plaćali visoke iznose naknada. Jedan od načina kako se prihodi mogu ujednačiti u apsolutnom iznosu i tako međusobno uporediti je računanje u odnosu na prosečan godišnji kurs evra Narodne banke Srbije. Tada se može

uočiti da je pad sredinom perioda bio izraženiji, a da je iznos prihoda tek 2017. godine dostigao nivo iz 2011. godine.

Kakav je odnos prihoda i rashoda u „zelenom“ fondu grada Niša?

- Grad Niš je skoro neprekidno trošio manje novca za programe zaštite životne sredine, nego što je kroz namenske naknade naplaćeno od privrede i građana. U sedam od poslednjih osam godina zabeleženo je više tekućih prihoda od naknada, nego što je bilo rashoda u Budžetskom fondu za zaštitu životne sredine. Često se primećuje da je u Završnom računu budžeta grada Niša iskazan jedan iznos rashoda za zaštitu životne sredine, a u Izveštaju o korišćenju sredstava budžetskog fonda dat je neki drugi iznos. Nije retko da se naiđe na neusaglašenost između ova dva dokumenta kod lokalnih samouprava u Srbiji. To ukazuje na nedovoljnu međusobnu saradnju organa istog nivoa vlasti, najčešće organa nadležnog za finansije i nadležnog za poslove zaštite životne sredine. Završne račune je usvojila Skupština grada Niša, a Izveštaje je sačinio Sekretarijat za zaštitu životne sredine gradske uprave, što je dodatni razlog da podatke iz završnog računa smatramo mero-davnijim. Rashode budžetskog fonda trebalo je planirati i izvršiti u skladu sa iznosom ukupnih prihoda. Rashodi Budžetskog fonda grada Niša uvek su bili niži čak i od tekućih prihoda, tako da su iznosi neutrošenih i prenetih sredstava bili svake godine sve veći, i do 2017. godine dostigli su 141,5 miliona dinara.

Šta je prouzrokovala promena izmena Zakona o budžetskom sistemu i kako se to odrazilo na Budžetski fond za zaštitu životne sredine Grada Niša?

- Grad Niš je neutrošena sredstva Fonda za zaštitu životne sredine u izveštajima o korišćenju sredstava

Godina	Tekući prihodi od naknada u dinarima	Prosečan godišnji kurs evra, sa sajta NBS	Tekući prihodi od naknada u evrima
2010.	65.755.509	103,0431	638.135
2011.	67.965.738	101,9502	666.656
2012.	65.599.619	113,1277	579.872
2013.	56.852.784	113,1369	502.513
2014.	61.575.050	117,3060	524.909
2015.	61.006.509	120,7328	505.301
2016.	70.907.726	123,1179	575.933
2017.	81.999.968	121,3367	675.805

Fonda beležio u gotovo celokupnim iznosima do ove zakonske izmene. Tako je u Izveštaju za 2014. godinu iskazan iznos od 89 miliona dinara koji se prenosi u narednu godinu, a u Izveštaju za 2015. godinu iznos od oko 104 miliona dinara, što gotovo odgovara iznosima prikazanim u tabeli. Međutim, već u Izveštaju za 2016. godinu se navodi da su namenska neutrošena sredstva od naknada i višak prihoda iz ranijih godina „uključena u opšti prihod budžeta“, što se ponovilo i u izveštaju za 2017. godinu. To znači da je grad Niš iskoristio mogućnost da neutrošena sredstva nastavi da prenamenjuje za potrebe i namene koje nisu u vezi sa životnom sredinom.

Šta je pokazala analiza namenskog korišćenja sredstava budžetskog fonda za zaštitu životne sredine Grada Niša?

- Ministarstvo zaštite životne sredine je bez primedbi dalo gradu Nišu saglasnosti na Programe korišćenja sredstava budžetskog Fonda za zaštitu životne sredine za 2015, 2016. i 2017. godinu. U ovim Programima, ipak se

može naći nekoliko aktivnosti koje su planirane za sprovođenje i finansiranje iz fonda, a koje ne pripadaju zaštiti životne sredine. Da su ovakve aktivnosti zaista sprovedene i finansirane sredstvima fonda, može se naći u Izveštajima o korišćenju sredstava fonda. To je nenamensko trošenje, bez obzira što je i za takve aktivnosti pribavljena saglasnost Ministarstva.

Kao kriterijum za određivanje pripadnosti oblasti zaštiti životne sredine, primenili smo odredbe i Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem.

U skladu sa pomenutim Pravilnikom, sledeće aktivnosti ne pripadaju zaštiti životne sredine: U Programu korišćenja sredstava, planirane su ove aktivnosti: - Dezinsekcija i deratizacija, monitoring vode za piće (2015); - Dezinsekcija i postavljanje solarne autobuske stanice u Niškoj Banji (2016); - Dezinsekcija – 3 miliona, i nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije – 500.000 dinara (2017) i Dezinsekcija – 2 miliona, i nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije – 350.000 dinara (2018).

NIŠ - tekući prihodi od „ekoloških“ naknada u dinarima					
	Naknada za vozila na motorni pogon	Naknada za supstance koje oštećuju ozonski omotač i naknada za plastične kese	Naknada za emisiju SO ₂ , NO ₂ , praškastih materija i odloženi otpad	Posebna naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine	UKUPNO
2010.	17.752.665	0	37.845	47.964.999	65.755.509
2011.	18.638.608	516.946	5.219	48.804.965	67.965.738
2012.	14.696.003	0	71.415	50.932.201	65.599.619
2013.	-	0	86.904	56.765.880	56.852.784
2014.	-	1.342.889	0	60.232.161	61.575.050
2015.	-	830.252	244.153	59.932.104	61.006.509
2016.	-	374.839	211.897	70.320.990	70.907.726
2017.	-	997.310	0	81.002.658	81.999.968

Godina	Zbir tekućih prihoda od „ekoloških“ naknada	Izvršeni rashodi u Fondu za zaštitu životne sredine (po Završnom računu budžeta)	Izvršeni rashodi u Fondu za zaštitu životne sredine (po Izveštaju o korišćenju sredstava fonda)
2010.	65.755.509	33.277.285	
2011.	67.965.738	36.450.319	
2012.	65.599.619	59.016.579	
2013.	56.852.784	56.810.553	49.329.594
2014.	61.575.050	43.201.097	60.961.000
2015.	61.006.509	44.658.794	44.371.369
2016.	70.907.726	34.754.175	34.754.175
2017.	81.999.968	98.908.029	31.229.989

Vrsta prihoda i rashoda u dinarima	Niš	
Tekući prihodi od naknada u 2010. godini	65.755.509	
Rashodi budžetskog fonda u 2010. godini	33.277.285	
Neutrošeno i preneto u 2011. godinu	32.478.224	
Tekući prihodi od naknada u 2011. godini	67.965.738	
Ukupni prihodi u 2011. godini (preneti + tekući)	100.443.962	
Rashodi budžetskog fonda u 2011. godini	36.450.319	
Neutrošeno i preneto u 2012. godinu	63.993.643	
Tekući prihodi od naknada u 2012. godini	65.599.619	
Ukupni prihodi u 2012. godini (preneti + tekući)	129.593.262	
Rashodi budžetskog fonda u 2012. godini	59.016.579	
Neutrošeno i preneto u 2013. godinu	70.576.683	
Tekući prihodi od naknada u 2013. godini	56.852.956	
Ukupni prihodi u 2013. godini (preneti + tekući)	127.429.639	
Rashodi budžetskog fonda u 2013. godini	56.810.553	
Neutrošeno i preneto u 2014. godinu	70.619.086	
Tekući prihodi od naknada u 2014. godini	61.575.050	
Ukupni prihodi u 2014. godini (preneti + tekući)	132.194.136	
Rashodi budžetskog fonda u 2014. godini	43.201.097	
Neutrošeno i preneto u 2015. godinu	88.993.039	
Tekući prihodi od naknada u 2015. godini	61.006.509	
Ukupni prihodi u 2015. godini (preneti + tekući)	149.999.548	
Rashodi budžetskog fonda u 2015. godini	44.658.794	
Neutrošeno i preneto u 2016. godinu	105.340.754	0
Tekući prihodi od naknada u 2016. godini	70.907.726	70.907.726
Ukupni prihodi u 2016. godini (preneti + tekući)	176.248.480	70.907.726
Rashodi budžetskog fonda u 2016. godini	34.754.175	34.754.175
Neutrošeno i preneto u 2017. godinu	141.494.305	0
Tekući prihodi od naknada u 2017. godini	81.999.968	81.999.968
Ukupni prihodi u 2017. godini (preneti + tekući)	223.494.273	81.999.968
Rashodi budžetskog fonda u 2017. godini	98.908.029	98.908.029
Neutrošeno i preneto u 2018. godinu	124.586.244	0

U Izveštaju o korišćenju sredstava navedeno je da su sprovedene i iz fonda finansirane ove aktivnosti:- Praćenje kvaliteta vode seoskih vodovoda i javnih česmi (2013); - Dezinsekcija (2013); - Dezinsekcija (2014); - Dezinsekcija – 2.228.500 dinara i nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije – 320.000 dinara (2015); - Dezinsekcija – 1.899.100 dinara i nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije – 320.000 dinara (2016) i Dezinsekcija – 1.427.480 dinara (2017) i nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije – 320.000 dinara (2017).

Kakav zaključak možete doneti iz analize „ekološkog” fonda Niša?

- U Gradu Nišu postoje problemi sa korišćenjem sredstava budžetskog fonda za zaštitu životne. Pre svega, prihodi od naknada su konstantno veći od rashoda za životnu sredinu, a sa godinama se ova razlika uvećava. S obzirom da u gradu Nišu postoje veliki i nerešeni problemi zaštite životne sredine, ovo zakidanje i usmeravanje „ekoloških” sredstava u druge svrhe, ukazuje da zaštita životne sredine u gradu Nišu nije prioritet.

Pored toga, manji deo sredstava budžetskog fonda utrošen je nenamenski, na aktivnosti koje ne pripadaju životnoj sredini.

Šta kažu niške ekološke organizacije?

Dragana Vukadinović, predsednica Upravnog odbora Udruženja građana „PLANT”

- Najveći ekološki problem je svakako zagađenje vazduha, pogotovo tokom zime kada je u nekim delovima Niša koji su u dolini, gotovo pa nemoguće disati od velike koncentracije smoga i zagađujućih materija u vazduhu. Takođe, dugogodišnji problem su deponije smeća duž reka i potoka, puteva i to je jako ružna slika koja se, nažalost, može videti u Nišu. Nisam upoznata sa detaljima kako se i na koji način troši „ekološka” taksa, samo znam da je redovno kao građanka plaćam. Udruženje građana „PLANT” je osnovano aprila 2005. godine u Nišu, radi ostvarivanja ciljeva u oblasti zaštite životne sredine, unapređenja demokratskih procesa, zaštite ljudskih prava, razvoja i unapređenja civilnog društva.

Svake godine konkurišemo za sredstva kod grada Niša. Naši projekti uglavnom dobiju neka skromna sredstva za implementaciju. Pomenula bi projekat „Promeni navike - podrži prirodu” koji je 2016. godine podržan od strane Grada Niša, tadašnje Uprave za privredu, održivi razvoj i zaštitu životne sredine. Cilj projekta je bio podizanje svesti stanovništva, posebno mladih o održivom razvoju i održivim navikama, kroz podsticaj aktivizma, izgradnju partnerstva i stvaranje otvorene inkluzivne e-platforme u oblasti zaštite životne sredine. Rezultat projekta je kreirana softverska aplikacija za mapiranje ekoloških problema, koja i danas funkcioniše.

Dejan Milošević, direktor Centra za razvoj građanskog društva „PROTECTA”

- Stanje zaštite životne sredine u Nišu je alarmantno. Deponija nikako da se uredi i reši. To je potencijalna

ekološka bomba. Njeni kapaciteti su odavno prevršeni a otešlo se sa izgradnjom Regionalne deponije. Nedovoljno se radi na očuvanju životne sredine i na planu ekologije. Ne sade se vetrozaštitni pojasevi pored saobraćajnica. Vazduh nam je zagađen, zimi je koncentracija smoga ogromna, teško se diše. Buka u centru grada je nepodnošljiva. Briga o ekologiji se svela na košenje trave po parkovima, dok ambrozija buja po prigradu. Do sada nije bilo finansiranja i ulaganja u prave i značajne ekološke projekte u gradu. Poznato mi je da se od građana Niša nekoliko godina unazad prikupljaju finansijska sredstva od naknade za zaštitu i unapređenje zaštite životne sredine. Nama iz nevladinog sektora nije dato na uvid da vidimo gde taj novac ide i za šta se koristi, ali po nekim našim saznanjima dosta toga se utroši za stavke koje nemaju nikakve veze sa zaštitom životne sredine, već spadaju u nadležnost poljoprivrede, zdravstva ili komunalnih poslova. Centar za razvoj građanskog društva „PROTECTA” poslednjih godina nije dobijala sredstva za projekte iz oblasti zaštite životne sredine iako smo redovno aplicirali na konkurse. Verovatno grad Niš ima druge prioritete i drugačiju viziju zaštite životne sredine u koje se mi našim projektnim idejama ne uklapamo. Poslednjih nekoliko godina nastalo je nekoliko novih, rekao bih političkih OCD koje su miljenice konkursa i koje dobijaju sredstva. Očigledno je da se minuli rad i angažovanje „PROTECTA” ne vrednuje na pravi način.

Olivera Milošević, predsednica Udruženja građana „Zeleni ključ”

- Problem upravljanja otpadom je gorući problem grada Niša u oblasti zaštite životne sredine. Veliki broj divljih smetlišta u prigradskim naseljima, starost kamiona- smećara

ANKETA ŠTA KAŽU NIŠLIJE

Bogdan Timotijević, radnik
- Pitate me da li plaćam ekološku taksu. Ne znam. Mnogo računa plaćam. Struja, voda, komunalije, đubre, ovo - ono, ode pola plate. A šta imamo za to, struja nestaje, vode ima, pa nema, kontejneri puni. Videćemo, biće bolje valjda.

Zlatica Kostić, frizerka
- Plaćamo i to. Ekologija nam nije rešena i teško da će. Gušimo se u dimu, kese na sve strane, slabo se čisti, prljavo je. Ako uđemo u Evropsku uniju biće sigurno bolje, do tada slabo.

Natalija Mitrović, studentkinja
- Nisam čula da postoji eko taksa i da je plaćaju. Dobro je što su počeli ove kese da naplaćuju po prodavnicama. Smanjicemo tako ovu nekulturu da nam vise kese sa drveća.

Goran Mihajlović, penzioner
- Ja sam ceo svoj život radio da bi sad uživao u penziji a nažalost ne uživam, nego krpim kraj s krajem. Tako i ta vaša ekologija. Teško da će se tu neke stvari bitno promeniti nabolje, jer smo mi takvi trčimo trbuhom za kruhom.

koji prevoze otpad, nerešeno pitanje komunalnih otpadnih voda, nizak pritisak vode u višespratnicama, zagađenje vazduha usled saobraćaja i povećanog korišćenja fosilnih goriva kao energenata tokom zimske grejne sezone, buka u centru grada. Prisutna je sveopšta ekološka nekultura u javnosti. Nedostaje realizacija i primena edukativnih ekoloških programa, slaba i nedovoljna podrška ekološkim organizacijama civilnog društva.

Mi smo sa radom otpočeli novembra 2003.godine. Osnovani smo ekološki klub i počeli da radimo. Nakon dugogodišnjeg rada i postignutih rezultata, kao neformalna grupa građana, prerasli smo u Udruženje građana „Zeleni ključ” koje smo registrovali septembra 2006. godine. Sa ponosom bi pomenula da smo realizovali projekat „Ni-

Marko Bajšić, vodoinstalater
- Dobro pitanje. Sve i svašta traže od nas da plaćamo. Uvešćete nam i vazduh da plaćamo. A odakle? Teško je zaraditi pare. Grad je pun novca i treba sam da uredi da sve bude čisto i sređeno, okrečeno, da sadi drveće a ne da vetar oduva i sav crep pobaca sa krovova. Ništa ne sade... Ništa!

Tiosava Lepojević, domaćica
- Šta da kažem, osim da plaćamo sve račune, pa verovatno i tu eko taksu. Treba da nam bude lepa i zdrava priroda, da uživamo u njoj i da ostavimo ovoj dečici nešto. Ja kad sam bila dete bilo je mnogo bolje i čistije i više cveća. Fali nam cveće da je posađeno, mnogo je lepše. Zar ne?

Angelina Krstić, hemičar
- Životna sredina je veoma važna. To čujemo sa televizija. A da li se ponašamo tako? Mislim da ne. Potrebno je više ulaganja, potrebno je saditi drvoreda, a ne da nam ulice budu „čelave” i da leti nema gde da se sakrijemo kad pripekne. I na očuvanje voda moramo da mislimo jer se bojim ako ovako nastavimo da nećemo imati šta da pijemo za 20, 30 godina.

FoTurizam1“. Kao rezultat projekta nastale su fotografije koje se nalaze u jedinstvenom onlajn Turističkom foto vodiču, kao i na Info tablama na više mesta u Nišu. Organizovali smo Međunarodni volonterski kamp u partnerstvu sa NiFoto kolektivom, u saradnji sa Mladim istraživačima Srbije a uz podršku Ministarstva omladine i sporta kroz program „Mladi su zakon”. Učesnici su tokom kampa, svoje utiske i fotografije, postavljali na društvene mreže i bili promoteri grada Niša potencijalnim turistima. „Zeleni ključ” se prioriteto bavi temama iz oblasti zaštite životne sredine i ekologije, što skupa jeste održivi razvoj, pažnju javnosti uvek skrećemo na ekološke probleme i rešenja. Tako smo akcijom raščišćavanja keja na Nišavi i postavljanjem mozaik ploča u gradskoj bašti, sa motivima biljaka i životinja, radili

promociju prirodnih vrednosti okoline Niša u cilju zaštite i očuvanja i razvoja održivog turizma. Ekološka taksa se redovno prikuplja ali mislim da se novac iz tog Budžetskog fonda ne raspoređuje dovoljno transparentno. Potrebno je pitati OCD, javnost i građane koji su problemi u oblasti zaštite životne sredine i to finansirati.

Reč Gradskog sekretarijata

Pitali smo dipl. inž. poljoprivrede **Ivanu Krstić, sekretarku Sekretarijata za zaštitu životne sredine Grada Niša** šta rade sa sredstvima koja se prikupe od naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine?

- Obaveza lokalne samouprave je da sva sredstva koja se prikupe od naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine isključivo koriste i troše za svrhu zaštite životne sredine. Ono što Sekretarijat za zaštitu životne sredine grada Niša svake godine priprema a na šta saglasnost daje Ministarstvo zaštite životne sredine, a nakon toga usvaja Gradsko veće grada Niša je Program korišćenja sredstava Budžetskog fonda za zaštitu i unapređenje životne sredine. Kroz ovaj Program mi definišemo projekte i aktivnosti koje ćemo sprovesti tokom godine. Programom korišćenja sredstava Budžetskog fonda za zaštitu i unapređenje životne sredine za 2018. godinu predviđeno je oko 124 miliona dinara. Programi planirani u 2018. godini su: kontrola kvaliteta vazduha, praćenje stanja i prognoza aeropolena, praćenje nivoa komunalne buke, praćenje kvaliteta površinskih voda, ispitivanje zagađenosti zemljišta, kontrolni monitoring nejonizujućih zračenja. Takođe u ovoj godini su planirani Program sprovođenja dezinsekcije, Program očuvanja i unapređenja zelenila u funkciji zaštite životne sredine na javnim površinama na teritoriji grada Niša, uključujući održavanje Spomenika prirode, Program

čišćenja i uređenja divljih deponija, Program prikupljanja podataka za izradu strateške karte buke Grada Niša primenom CNOSSOS metode, Merenja po nalogu inspekcije i u slučaju hemijskog udesa, Nadzor nad sprovođenjem dezinsekcije, Izrada izveštaja o stanju prirode na teritoriji grada Niša, Program zaštite i razvoja zaštićenog prirodnog dobra Lalinačka slatina, Program ozelenjavanja i uređenja dvorišta školskih i predškolskih ustanova u cilju smanjenja nivoa buke i aerozagađenja, Procena ranjivosti na klimatske promene kao priprema faza za izradu Akcionog plana adaptacije na klimatske promene za Grad Niš i Izradu planske dokumentacije za programe u oblasti zaštite životne sredine. Posebno bi naglasila da smo mi usvojili na Gradskom veću grada Niša Program očuvanja i unapređenja zelenila u funkciji zaštite životne sredine na javnim površinama na teritoriji Grada Niša, uključujući i održavanje Spomenika prirode, kao i Zaključak kojim se predlaže Gradonačelniku Grada Niša da odobri finansiranje tog Programa. Ovaj Program ima za cilj unapređenje zaštite životne sredine na teritoriji grada Niša, obezbeđenje estetski lepe i uređene zelene površine, obezbeđenje uslova za odmor odraslih i igru dece, obezbeđenje uslova za održavanje higijene javnih zelenih površina u cilju očuvanja životne sredine. U tom smislu JKP Mediana preduzeće aktivnosti na uređenju blokovskog zelenila, zelenila oko i pored stambenih zgrada; zelenila duž saobraćajnica (drvoredi, zelene trake i žive ograde), obnovi postojećih parkova, seči i rezivanju suvih stabala i grana, vađenju i uklanjanju panjeva, zameni postojećeg supstrata i sadnji sadnica lišćara, kalemljenih lišćara, četinara i dekorativnog šiblja, formiranju ružičnjaka, formiranju žive ograde od dekorativnog šiblja, polivanju, itd.

Pomenuli ste održavanje Spomenika prirode na teritoriji grada Niša. Šta ćete tu konkretno uraditi?

- Napomenula bi da Program oču-

vanja i unapređenja zelenila u funkciji zaštite životne sredine na javnim površinama na teritoriji grada Niša, uključuje i održavanje Spomenika prirode i sadrži u sebi jedanaest odvojenih celina (projekata) koji su podeljeni po lokacijama na kojima se radovi izvode i jedan projekat koji se odnosi na održavanje Spomenika prirode, a tu bi posebno istakla radove koje ćemo sprovesti očuvanje i unapređenje zelenila stambenog bloka između ulice Dimitrije Tucović i Buban park Šumice.

Da li i u kom obimu finansirate projekte organizacija civilnog društva u oblasti zaštite životne sredine?

- Ranijih godina sredstva za finansiranje projekata civilnog društva su minimalna, pa smo od ove godine rešili da tu praksu promenimo. Sekretarijat za zaštitu životne sredine grada Niša ove godine je opredelio četiri miliona dinara za projekte nevladinog sektora. Konkurs je završen i u toku je ocenjivanje pristiglih projekata, a nakon toga sledi potpisivanje ugovora i realizacija.

Imate Program čišćenja i uređenja divljih deponija na teritoriji Grada Niša, koliko ste novca za te namene izdvojili prošle godine, a koliko ove i šta je urađeno?

- Realizacijom Programa čišćenja i uređenja divljih deponija na teritoriji Grada Niša, koji je usvojen od strane Gradskog veća, u 2017. godini predviđeno je čišćenje 30 divljih deponija na teritoriji svih gradskih opština, ukupne zapremine oko 3.537 metara kubnih, kao i uređenje i ozelenjavanje šest lokacija na kojima su očišćene divlje deponije.

Za sve aktivnosti prošle godine Programom izdvojeno je nešto više od šest miliona dinara iz sredstava Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine, dok je ove godine planirano oko četiri miliona dinara. Sredstva se troše isključivo za čišćenje divljih deponija, za uređenje očišćenih deponija i izradu i postavljanje tabli sa upozorenjem „Zabranjeno bacanje otpada“.

Nišava

Kako Grad Niš upravlja komunalnim otpadom i za koju se tu nameću sredstva troše?

- Iz Budžetskog fonda za zaštitu i unapređenje životne sredine prošle godine smo izdvojili sredstva za kupovinu podzemnih kontejnera. Opština Medijana je prošle godine postavila određeni broj podzemnih kontejnera i nastaviće sa ugradnjom i ove. A uskoro ćemo postaviti podzemne kontejnere i u opštini Palilula. Ovaj posao realizujemo preko JKP „Mediana“ koje sprovodi proces javne nabavke i čim se on završi počćeće se sa ugradnjom podzemnih kontejnera.

Na gradskoj deponiji „Buban“ radićemo sanaciju, rekultivaciju i zatvaranje segmenta S4, što će produžiti odlaganje otpada na tom prostoru u naredne dve godine. Oblikovanjem tela deponije sprovedeće se kontrolisani proces sanacije deponije, čime se obezbeđuju i sprovode osnovne mere zaštite životne sredine usklađene sa postojećom zakonskom regulativom. Kada postupak sanacije segmenta S4 bude završen, komunalni otpad sa teritorije grada

deponovaće se na ovom polju sledeće dve godine. Za to vreme biće sproveden tender za izgradnju regionalne deponije „Keleš“ sa svim ispunjenim evropskim standardima po pitanju opreme i u pogledu standarda zaštite životne sredine.

Nedavno ste počeli sa izradom Strateške karte buke, šta predviđate taj dokument?

- Ono čime bi se pohvalila jeste činjenica da će Niš biti prvi grad u Srbiji koji će dobiti Stratešku mapu buke. To je sveobuhvatni dokument o izvorima i proceni nivoa buke u gradu.

Izrada Strateške karte buke trajaće 14 meseci. Projekat izrade finansira se i iz sredstava IPA fondova, sprovodimo ga u saradnji sa Ministarstvom zaštite životne sredine, a njegova ukupna vrednost je 300.000 evra. Pored Niša, Strateške karte buke dobiće Beograd, Novi Sad, Kragujevac i Subotica.

Programom praćenja nivoa komunalne buke predviđeno da se buka u Nišu meri na devet tačaka, svih 365 dana godišnje, tri puta dnevno

– tokom dana, večeri i u noćnom terminu. Da podsetim Niš je ranije doneo odluku o akustičnom zoniranju gradu i dosadašnja merenja su pokazala da je najveći nivo buke u Nišu u onim delovima grada koji se nalaze pored glavnih saobraćajnica, raskrsnica i Koridora 10.

Kako se obračunava naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine na teritoriji Grada Niša?

- Skupština Grada Niša je Odluku o naknadi za zaštitu i unapređenje životne sredine na teritoriji Grada Niša donela još 2009. godine i od tada se sredstva skupljaju u Budžetski fond. Tom Odlukom su utvrđeni način i kriterijumi obezbeđenja i korišćenja sredstava od Naknade, a radi stvaranja materijalnih predušlova za ostvarivanje prava i dužnosti Grada Niša u oblasti zaštite i unapređenja životne sredine. Tada je Naknada utvrđena mesečno prema površini stambenog, poslovnog prostora vlasnika, odnosno zakupca i to prema sledećoj tarifi: Tarifni broj 1 - 1) Vlasnici, odnosno zakupci stanova u objektima kolektivnog stanovanja u iznosu od 0,80 dinara po metru kvadratnom, 2) Vlasnici, odnosno zakupci objekata individualnog stanovanja u iznosu od 0,40 dinara po metru kvadratnom Tarifni broj 2 Vlasnici odnosno zakupci poslovnog prostora: 1) površine do 100 metara kvadratnih u iznosu od 2,50 dinara po metru kvadratnom, 2) površine od 100 metara kvadratnih do 500 metara kvadratnih u iznosu od 2,00 dinara po metru kvadratnom, 3) površine od 500 metara kvadratnih do 2000 metara kvadratnih u iznosu od 1,50 dinara po metru kvadratnom, 4) površine preko 2000 metara kvadratnih u iznosu od 1,00 dinara po metru kvadratnom. Prošle godine Sekretarijat za zaštitu životne sredine grada Niša pripremio je novi nacrt Odluke o naknadi za zaštitu i unapređenje životne sredine na teritoriji Grada Niša na koju je saglasnost dalo Ministarstvo zaštite životne sredine i ove godine na jesen bi trebalo da je Skupština Grada Niša usvoji. ■

Projekat „Šta se dešava sa lokalnom eko taksom?“ sufinansiran je iz budžeta Republike Srbije - Ministarstva kulture i informisanja. Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva.